

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ

Рівень вибіркової дисципліни: Дисципліни циклу професійної підготовки – варіативна навчальна дисципліна.

Оцінювання: поточне оцінювання – по 2 модульних контролю у семестрі; підсумковий контроль – залік.

Викладацький склад: Балашова Юлія Борисівна, к.т.н., доцент кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою.

Обсяг: 4,0 кредитів ECTS, 15 тижнів, від 2 до 4 годин на тиждень – аудиторні; 3 години на тиждень – самостійна робота

Анотація. Програма вивчення навчальної дисципліни «Сталий розвиток територій» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «Бакалавр» напряму підготовки «Геодезія та землеустрій».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сталий розвиток територій» є концептуальні засади, методологія оцінювання та інструменти забезпечення збалансованого розвитку територіальних систем різного рівня. Він охоплює принципи раціонального природокористування, стратегічне планування соціально-економічного розвитку з урахуванням екологічних обмежень, а також механізми формування безпечного життєвого простору та адаптації до змін клімату. Особлива увага приділяється інтеграції цілей сталого розвитку в містобудівну документацію, програми землеустрою та регіональної політики, а також аналізу міжнародного досвіду і національних практик у цій сфері.

Мета дисципліни - формування у майбутніх фахівців системного мислення на засадах концепції сталого (збалансованого) розвитку, оволодіння теоретичними та прикладними аспектами переходу територіальних систем до гармонійного поєднання екологічної безпеки, економічної ефективності та соціальної справедливості, що включає розуміння глобальних цілей сталого розвитку, стратегічне прогнозування розвитку територій, планування використання природних, економічних та людських ресурсів, забезпечення інклюзивності та комфортності життєвого середовища, збереження довкілля та культурної спадщини, адаптацію до змін клімату та впровадження «зелених» технологій у територіальне планування.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сталий розвиток територій» є формування у студентів системи знань із теорії та практики сталого розвитку, а також розуміння механізмів діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій, бізнес-структур та населення щодо забезпечення збалансованого функціонування територіальних систем, що включає:

- засвоєння концептуальних основ, принципів та історії становлення парадигми сталого розвитку на глобальному, національному та регіональному рівнях;
- вивчення системи індикаторів та критеріїв оцінювання сталості розвитку територій (екологічних, економічних, соціальних);
- оволодіння методами аналізу та прогнозування соціально-економічних та екологічних процесів на території;
- опанування інструментарієм стратегічного планування сталого розвитку міст, районів, регіонів та об'єднаних територіальних громад;
- формування навичок розроблення та впровадження місцевих порядків денних (планів дій) зі сталого розвитку;
- вивчення механізмів раціонального природокористування, збереження біорізноманіття та екологічної безпеки територій;
- аналіз підходів до забезпечення енергоефективності, розвитку відновлюваної енергетики та «зеленої» економіки на місцевому рівні;
- дослідження питань соціальної інклюзії, подолання бідності, забезпечення рівного доступу до якісної освіти, охорони здоров'я та культурних послуг;
- вивчення методів участі громадськості (партисипації) у прийнятті рішень щодо розвитку територій;
- ознайомлення з міжнародним досвідом і кращими практиками імплементації цілей сталого розвитку в територіальне планування та управління.

У результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- концептуальні засади, принципи та історичну еволюцію теорії сталого (збалансованого) розвитку;
- нормативно-правове забезпечення сталого розвитку в Україні та міжнародні угоди у цій сфері;
- цілі сталого розвитку (ЦСР) ООН та механізми їх імплементації на національному, регіональному та місцевому рівнях;
- індикатори та критерії оцінювання рівня сталості розвитку територіальних систем;
- методологію стратегічного планування сталого розвитку міст, районів, регіонів та територіальних громад;
- екологічні, економічні та соціальні складові сталого розвитку та їх взаємозв'язок;

- інструменти раціонального природокористування, збереження біорізноманіття та екологічної безпеки територій;
- принципи формування безпечного, інклюзивного та комфортного життєвого середовища;
- основи «зеленої» економіки, енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії на місцевому рівні;
- механізми участі громадськості (партисипації) у процесах планування та прийняття рішень щодо розвитку територій;
- вітчизняний та зарубіжний досвід впровадження моделей сталого розвитку територій;
- сучасні виклики (зміна клімату, урбанізація, демографічні проблеми) та шляхи їх подолання в контексті сталості.

вміти:

- аналізувати сучасний стан територій за екологічними, економічними та соціальними показниками;
- застосовувати систему індикаторів для оцінювання рівня сталості розвитку конкретних територій;
- розробляти стратегічні документи (концепції, програми, плани дій) сталого розвитку для територіальних громад та регіонів;
- визначати пріоритетні напрями розвитку територій з урахуванням екологічних обмежень та потреб населення;
- обґрунтовувати управлінські рішення щодо раціонального використання природних, економічних та людських ресурсів;
- проводити оцінку впливу на довкілля (ОВД) та стратегічну екологічну оцінку (СЕО) документів державного планування;
- застосовувати інструменти «зеленої» економіки для стимулювання сталого місцевого розвитку;
- використовувати методи залучення громадськості до процесів прийняття рішень (громадські слухання, фокус-групи, опитування);
- оцінювати ефективність реалізованих заходів та проєктів сталого розвитку;
- адаптувати міжнародний досвід сталого розвитку до вітчизняних умов та законодавства;
- готувати аналітичні звіти, презентації та рекомендації щодо покращення сталості розвитку територій;
- прогнозувати соціально-економічні та екологічні наслідки прийнятих рішень для розвитку територій.

Змістовні модулі дисципліни:

Змістовний модуль 1: Теоретико-методологічні засади сталого розвитку територій

Змістовний модуль 2: Екологічні, економічні та соціальні складові сталого розвитку територій

Змістовний модуль 3: Планування та управління сталим розвитком територій

Змістовний модуль 4: Прикладні аспекти та практики сталого розвитку територій.

Основна література

1. ДБН Б.2.2-2-12:2019 Планування та забудова територій. – К. Мінрегіон України, 2019. – 185 с.
2. ДБН Б.1.1-14:2021 Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні. - К. Мінрегіон України, 2022. – 81 с.
3. ДБН В.2.3-5:2018 Вулиці та дороги населених пунктів. – К. міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2018. – 55с.
4. Петраковська О.С. Управління земельними ресурсами. Том 5. Сталий розвиток урбанізованих територій / – О.С. Петраковська, Ю.О. Тацій. – TEMPUS IV, Донецк: УНИТЕХ, 2012. – 485 с.
5. Стратегія сталого розвитку: навч. посібник / Л.В. Коломієць. – Кропивницький: 2019. – 126 с.
6. Сталий розвиток суспільства: навчальний посібник / авт.: А. Садовенко, Л. Масловська, В. Серета, Т. Тимочко. – 2 вид. – К.; 2011. – 392 с.
7. Планування міст і транспорт: навч. посібн. / О.С. Безлюбченко, С.М. Гордієнко, О.В. Завальний; Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2021. – 271 с.
8. Містобудування. Довідник проектувальника. – К: Держбуд. НДПІ 2001. – 192 с.
9. Петраковська О.С. Формування інфраструктури територій. КНУБА, – 2011. – 71 с.
10. Оситнянко А.П. Планування розвитку міста. – К.: КНУБА, 2001. – 460с.

Допоміжна

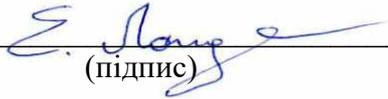
1. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. – К.: Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. – 72 с.
2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року (проект-2017), 2017. – 112с.
3. Цілі сталого розвитку / Україна – 2019 / Моніторинговий звіт. – Держстат, 2019. – 92 с.
4. Цілі сталого розвитку: Україна / Національна доповідь. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. – 176 с.

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Посилання на електронний ресурс Академії у віртуальному читальному залі бібліотеки ННІ ПДАБА кафедри Автомобільних доріг, геодезії та землеустрої

1. Підручники. <http://surl.li/agxwuu>
2. Методичні вказівки <http://surl.li/cffgxb>

Завідувач кафедри

(підпис)